

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرق افکار

۱۳۲۶

اخطار :

مسئله مزه موافق آثار جدیدیه مع المنوبیه
قبول اورانور

درج ابدلته بن آثار اعاده اولانور

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات، و سیاسیات، و بالخاصه کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشوریه اسلامیه و بحث ایدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیه	»	۶۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۱۷	فرائق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۸۲

۱۸ ربیع الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۱۷ مارت ۳۲۶

دردنجی جلد

آمریقا ده مسلمانلر

— ۱ —

آمریقا ده اوطور، ش و آمریقا عاداتنه اولدجه وقوف حاصل ایتیش اولان محرر عاجز آمریقا ده کی دیندا شلرمزه دائر بزجه مهم بعض شیلر عرض ایده جکم :

آمریقا ده ترک، کرد، عرب، آریناؤود، بوشناق اولق اوزره تخمیناً ۱۰ بیک عثمانلی مسلمان واردر. یالکیز ۱۰ بیک مسلمانک شمالی آمریقا حکوماتندن متحده آمریقا ده بولنمی شایان نظر دقت بر مسئله در. عثمانلی مسلمانلری متحده آمریقا ده ماساکوزت، رود آیلا ند، نیویورک، پانسیلوانیا، ایللینوئیز، میسوری حکومتلری داخلنده اقامت ایدرلر، نیویورک قریب اولان پروویدانس، وورسستر، بوستون شهرلرنده آپی مسلمان اقامت ایدر.

آمریقا ده بونلردن باشقه ده هندلی، فلیپین اطه لری اهالیسندن وچینلی وایرانی مسلمانلر واردر. بوملکینلرک اسلام اوله رق نه قدر اهالیسی آمریقا ده بولندیغه دائر ایستاتستیکه مالک اولمادیغمدن متأسفم. هر حالده بونلرک مقداری ده چوقدر.

کچنلرده نیویورک پرمس غزته سی بر مناسبتله آمریقا ده نه قدر مسلمان بولندیغه دائر بر ایستاتستیک نشر ایدیوردی. بو غزته یه نظر آ متحده آمریقا ده ۴۵۰ بیک مسلمان واردر. حالبوکه بومعلوماتده بر آرسه واولسه کرک، بوسهوی آشاغیده کی فقره لرایضاح ایده جکدر. آمریقا ده (Mormon مورمون) دیککاری بر قسم آمریقاییلر واردر که بونلر (Utah) یوتاح ولایتده اقامت ایدرلر. بونلرک اعتقادات دینیه لرینی آمریقاییلر اسلامه بکزه ندیکندن اسلام ظن ایتکده درلر. فی الحقیقه مورمونلر مسلمانلر کی بردن زیاده قادین ایله تأهل ایده بیلیرلر. بوکا دینلری وعادتلری مساعددر. نیویورک پرمس غزته سی ایستاتستیکنده مورمونلری ده بزدن ظن ایتیش اوله جق.

فی الحقیقه مورمونلرک عاداتی اسلامیه قریبدر. فقط اسلام دکلدرلر. مع مافیه یک آز امک ایله مورمونلر دین مبین اسلامی قبول ایتدیرمک قابلدر. مورمونلر، واسلاملر آمریقاییلر — بردن فضله قادین ایله ازدواج ایتدکارندن — پولیغامیست دییورلر. مورمونلر متحده آمریقا ایله اتحاد ایده جکلری وقت پولیغامیستکی ترک ایتک شرطیله اتحاد داخل اولورلر. اتحاد داخل اولدقدن سوکره هر حکومتک بولندیقی موقعک عادات واقلمنه کوره نظام وقانون یایملرندن بالاستفاده مورمونلر عاداتلرینی ترک ایتماشلر و آمریقایی تعبیرنجه پولیغامیست قالمشدر. ولایت مجلسنده اکثریت پولیغامیست طرفداری اولدیغندن اونلرک قانونی اوراده جاری در. فقط بر پولیغا میست مثلاً نیویورک حکومتی داخلنده پولیغامیست اوله رق یاشایه ماز.

آمریقا ده یک چوق دین و مذهب واردر. ادیان آمریقا ده سربست اولدینی قدرهیچ برماکنده سربست دکلدر. آمریقاییلردن اسلامغه قریب دینلری قبول ایدن و بزم کی مسلمانلری کوردکاری زمان

متانت قدر متین ایدی. اضدادی تألیف ایتدی، انگلیز سیاحتک بر مسلمان وحی بر ولی اولدیغه قرار ویردی! شو قدر که دینی صاقلایوردی! اهالی نظرنده انگلیز بر مرابط ایدی! نه لطیف بر تاویل مؤمنانه در که خاق، انگلیزک شفقت و فضیلتی بیله اسلامی تقدیس ایچون بروسیله اتخاذ ایتشدی!

دیمک که نه جبر و قوت، نه حیه و صنعت قولای قولای بر مسلمانلری اضلال ایده مز. بونکله برابر بوکون افریقای وسطی مسلمانلرینک آجینه جق بر درجه جهالتده اولدقلری قابل انکار دکلدر. بیچاره لرک اکثریت عظماسی کله توحیددن ماعدا چوق شیعه واقف دکلدر. سودانیلر، محب اسایش، صورت متوسطه ذکی، یک شن واییلکه میال ادملدر. اوناللی ملیون خلقله مسکون اولان بورنو سلطانلغی یالکیز اوچ انگلیز مأمورینک اداره ایتدیکنی سویله مک، اسملری وحشیلکه چیقان سودان مسلمانلرینک نه درجه مونس و میال اسایش اولدقلرینی اثباته کافیدر. سودان مسلمانلری علمای دینی هر تصویرک فوقنده بر احترامله سورلر. افتاده نادانی دکلدر؛ کرچه جاهلدرلر لکن علمی تجیل ایدرلر. افریقای وسطی امرای اسلامیه سندن بری سودانی باشند باشه سیاحت ایتیش اولان بردادر مزه بر نیاز تودیع ایتیش ایدی؛ اوده: افریقا ده کی دین قاردا شلرینه تدریس معارف ایتلری خصوصنک علمای کرامه عرض وتبلیغی.

علمای دینمه دوشن اک مبجل وظائفدن بری ده افریقای وسطیده بیکس قالمش اولان دین قاردا شلریمزه مددرس اولق، معارف اسلامیه دن اونلری بهره دار ایتکدر.

دین عیسا علماسنک چیقاردینی بیکلرجه فدا کار میسیونرلرینه مقابل عیبا دین میمنزی سون علمای کرامز کنجلرندن اوچ بش کشی بولنه مازمی؟

رضای باری پی قازانق، نامنی کتاب انتباهمزه سطور اولای ذی شرفه یازدیرمق فیکرنده فدا کار فقیه لرمز یوقیدر؟ عیبا اک اوفق آثار شفقت و تصدقدن اعتبار آچشمدر، مدرسه لر، مسجدلر یایمق کی خیرات و حسناتک هر صورت اجراییه سی کو سترمش اولان بومبجل امته، بوکون دخی، بش کتیلک بر هیئت ارشاده یی سودانه ایصاله کافی خرج راهی ویره بیله جک ذوات حیتمندان، عاشق رضا و مثنوبات مسلمان یوقی در؟

امینرکه واردر. بوامنیتدر که بر بشارت و برده تنی پی متضمن اولان شوسطرلری نظرگاه اهل ایمانه تقدیم ایچون بزه جسارت ویردی. عالم اسلام انتباه ایتشدر؛ بوانتباهک آثار مفیده میدان کتیرمسنی تسریع و یا تأجیل، علمای دینک آنده دیمکدر. بخش همت تسریعه، قصر همت تأجیله باعث اولور. مسئله ده معیار انتخاب ایه، حب دیندر. ومن الله التوفیق.

شهبندر زاده فلهلی

احمد حلمی

عثمانی خانہ سی موجود در۔ بو عثمانیوں کے قسم اعظمی کیغلی کردلایله ارمنی لرتشکیل ایدر۔ سن لوئی یہ کیدن هرکیمسه برپولیسہ ترک عجلہ سی دیہ سورسہ کوسترہ بیلیر، بوسوقاقده کوردلرک مقداری ۶۰۰ قدر در۔ ارمنی لرتک مقداری معلوم دکلسهده هر حالده کردلردن آذر۔ ارمنی وکوردلر هپسی برکوبلی، همشهری اولدقلرندن قرداش کبی پک ایی کینورلر۔ بونلرک ینہ کندیلرندن قهوہ خانہ لری، پروکارلری، بقالاری وار۔ پک ایی یاشارلر۔

بو کوردلر قیشین فابریقه لردہ، یازینده ش مندوفر یوللرندہ چالیشیرلر۔ کردلر چالیشقان وهرایشه الویریشلی اولدقلرندن فابریقه طورلر کندیلرینی پک زیادہ سورلر۔ کوردلر ایچنده اوستہ باشی اولانلردہ واردر؛ اون بش، یکریمی دولار هفته لاق آلمقدہ درلر۔ کوتوری ایشده یاپارلر۔ ایکی سنہ اولکی بحران مالی واقفصادی ائناسنده فابریقلر تعطیل اشغال یابدینی زمان آمریقایلر بوچالیشقان دینداشلریمزی پک زیادہ سودکارندن اولرہ باقشیلر ومعیشتلرینی تأمین ایتشلردر۔

بو آلتیوز کورد، اسلامیتک امر ایتدیکی براتحاد قوی ایله قردہش کبی یاشارلر۔ عشرت ایتک، سرخوش اولمق، غوغا و منازعه، علمیده بولمق کبی حرکتی صلابت دینیہ لری اقتضاسی اوله رقی ارتکاب ایتدکلرندن کندیلرینی فابریقه صاحبزینہ پک سودرکده درلر۔ کینی کوردلری آمریقایه آنجوق درت سنہ دنبری کلکک باشلامشلردر۔ بوکیدیشله آز زمانده سن لوئی ده غایت بیوک براسلام مستملکہ سی یایه جغز دیمکدر۔

شیمدی یہ قور بو اسلاملردن سکز کشی خسته لهرق ویا قضایه اوغرایه رقی وفات ایشدر۔ کچن سنہ آرالرنده بر مبلغ مهم طویلایه رقی قصبہ مزارلغنگ برجهتندہ ۵۰۰ دولاره بر مزارلوق آلوب آبی مصرفله اطرافنه غایت کوزل بر دمیر پارہ لاق یاپیرمشلردر۔ شیمدی جنازہ لری بورایه دفن ایتدکده درلر۔ کچن یازوفات ایدن بر همشهریلرینی طویلایه مقدمه اولان پارہ لریله آداب اسلامیه اوزره دفن ایتدشلردی۔ بر قانچ یوز مسلمان آرابه کیرالہ یرق و باشلرنده فس اولدینی حالده مزارلقلرینہ کیتمشلردر۔

فابریقه ایچنده نمازینی قیلان پک چوق کورد واردر۔ بونلرک دینہ صداقتی ووظائف دینیہ سنہ حرمتی کورن فابریقه صاحبزینہ مسلمانلری تقدیر وتشویق ایدیورلر۔ استخبار ایلدیکمه کوره کچن قربان بایرامنده فابریقه طورلر آرزو ایدہ نلرہ اوچ کوز اذن ویرمشلردر۔ بومبارک کونده ینہ آرالرنده پارہ طویلایه رقی سکز قویون، بش دانده اینک صاتون آلوب کسدیلر؛ بیوک بردارده نماز قیلوب بایرامک ایلک کوننی آلرنده عثمانی و آمریقان بایراقلری اولدینی حالده اجرای شادمانی ایتلشلردر۔ بو ائنادہ طبعیدرک باشلرنده فس وار ایدی۔

بو کینیلی همشهریلر شایان تبریک و تحیل در؛ دیگر همشهریلر مزده نمونه اولمغه شایاندر۔ پرویدانسن و وورسیستر شهرلرنده کلیتله بولنان خرپوطلی مسلمانلر پک کیری قالمشلردر۔ بونلر وظائف دینیہ لری

(بنده محمد دایم) یعنی بنده محمدی یم دینلری چوقدر۔

نطقلری و وعظ لری ایله آمریقانک نه قدر سربست اولدینی هرکس بیلیر۔ بیوک میدانلردہ، حول دنیلن بنسارده، باغچیلردہ سوقاقلردہ وعظ و نطق ایراد ایدن کیمسه لر آره سنده دینہ عائد سوز سویله یاز پک چوقدر۔ باغچہ نک برکوشه سنده دینسزلکک عائد سوز سویله ین برخطیه راست کلدی کککز کبی بر آزاوته ده نوایجاد بر دینک فضیلتی حقنده بوتون بلاغتنی صرف ایدنه واردر۔ بوحرکتک کرک حکومت و کرک پولیسلر برشی سویله یمزلر۔

عکاده کی بهاءالهی هرکس بیلیر۔ بهاءالله صاغلغنده آمریقایه پک چوق خطیلر و واعظلر کوندردک وعظ ایتدیرمش، مذهبی اوراده نشر ایتکک باشلامشدر۔ شیمدی آمریقاده پک چوق طرفداری واردر۔ بونلر کندیلرینہ بهائی دیمکده درلر۔ بهائیلر بر مسلمان ایله کوروشه لر بزده برنوع محمدانز (محمدی) دیرلر۔ بهائیلرک پارسده، ویانه ده، برلینده، لوندرده طرفدارلری واردر۔ آمریقا بهائیلرینک آمریقانک هر طرفنده جامعلری، عبادتخانه لری واردر۔ جامعہ کیدرکن باشلرینہ فس کیرلر۔ اعتقادات و عبادتلری اسلامیتدن بر آزاوا جقدر۔ هر سنہ بر چوق آمریقالی عکایه کیدرک بهاءاللهک مزارینی زیارت ایدرلر۔

اسلام علمامن آمریقایه کلوب هریرده وعظ ایتسه لر شبهه سز آز زمانده پک چوق آمریقالی بی اسلام کوریرز۔ چونکک آمریقایلردہ اسلام اولمغه پک چوق استعداد واردر۔ بهائیلر ایله مورمونلرہ اسلامیتی قبول ایتدیرمک غایت قولای برشیدر۔ فقط لسان آشنا، حقیقی عالم و واعظلرہ احتیاج واردر۔ حقیقی کورن بر آمریقالی «اوررایت» دیرک همان طوغری بی قبول ایدر، هیچ برشی دیکله من۔

میسوری ده واقع سن لوئی شهرنده بر عثمانی کوبی واردر۔ سن لوئی [سن لوئی میسوری St Luis missori] و [ایست سن لوئی ایللو نوئیز East St Luis ill] نامیله ایکی قسمه آیریلر؛ بونلر آراسندن بر بیوک نهر کچر۔ فصلکک بودا پشته شهرینی بودا و پشته قسملرینہ طونه نهرینک آیردینی کبی۔ شهرک بر طرفندن، او بر طرفنه کچمک ایچون آره ده کی کوبری یہ ۵۰ پارہ ویرمک لازمدر۔

شیمدی یوقاریده سولدی کمز بواکی قصبہ دن مرکب شهرک هر بریسی بر حکومت عائددر۔ بری میسوری حکومتته عائدکک بورانک قوانین و نظاماتی غایت صیقی اولدیغندن بازار کونلری بتون اکلنجه یرلری، بیراخانه لر، میخانه لر، هریری قبالیدر۔ دیکری ایللو نوئیز illinois حکومتته تابعدرک بازار و تعطیل کونلری آهالی بو طرفه کچرلر۔ ایللوئیز حکومتی آمریقانک اک سربست قانونی بر حکومتی اولدیغندن تیاترو، بیراخانه لر، اکلنجه محللری هپ آچیدر۔ شو حال ایله بر طرف طبق برانکاتره شهرینہ، دیکری بر فرانسنر شهرینہ بکزه مکده در۔

ایشته ایست سن لوئی نک کنارنده قانساشی و نو Kansas ایست جاده سنده عادتا بر عثمانی کوبی واردر۔ بوراده یالککز آلتی یوز

يك اني طائيش اولس لردى اتحاد ايدر لر، يكديكرينه يارديم ايدر لردي؛
حالبو كه خر بوطليلر بريسي ديكرندن فضله قازانس قيصقائمه قدا-
نمه سنه، لندن كلير ايسه، مانع اولمقده در. بوطيبي قوانين اسلاميه به
منافيدر.

ايشته بر قاج سنه اول بيوك بر سر كيسي ايله اشتار ايدن بو آمريقا
شهرنده [سن لوتى] الا آن بو قدر عثمانلى مسلمان بر حيات ناموسكارانه
وديندارانه ايله ياشامقده در.

آمريقاد اسلاميه دائر كوريان وايشيديان والا آن محالجه دوام
ايتمكه اولان بك چوق احوال مهمه واردر، كه بولردن هر مسلمان
بر حصه منفعت آله بيلير. ديكر مکتوب ومقاله لرم ايله دينداش لرمي،
آمريقاد كي دينداش لرمك احوالندن خبردار ايد بيلير ايسه م كنديمي
بختيار عد ايدرم.

ادهم نژاد

قونفرانس

احوال عالم اسلام حقنده

كچن هفته صالى كوني افشامى ديركار آره سنده دارالتمثيل
عثمانيده سياح شهر عبدالرشيد ابراهيم وزاپونىالى حاجى عمر (ياما-
اوقا) افنديلر شرفه، روسيه لى اسلام طلبه سى جمعيتك دلالت
مايتپروران سيله شرق مسلمانلرينك احوالى حقنده مهم بر قونفرانس
ويرلدى. وقت معيندن بر ساعت اول بتون لوجه لر وسا ئر اوطو-
روله حق، آياقده طوروله بيله جك محللر خنجاخچ طولمشدى. دها
ساعت ايكيده قابولرك قابائمه مجبوريت حاصل اوله رق بر چوق ذوات
چاره سز مأوساً دونديلر. عبدالرشيد ابراهيم وحاجى عمر (ياما اوقا)
افنديلر وسا ئر ايراد نطق ايدمك ذوات عاليه ايكيدين بر چاريك اول
كله رك ايكي ي بش كچه پرده آچيلمشدر. محنهك سوفلوره مخصوص
محله موضوع ويشيل چوخه ايله مستور ماصهك او كنده قائماً دفتر
خاقانى ناظرى محمود اسعد افندى وصحنه ده اعداد اولنان محلك موقع
شرفنده مجلس مبعوثان عثمانى برنجى رئيس وكيلى مصطفى عاصم افندى
حضرتلرى وعالم اسلامك بيوك متفكرى فاضل محترم عبدالرشيد
افندى حضرتلرى وزاپونىالى عزيز مسافر مز عمر (ياما اوقا) افندى
حضرتلرى قاعداً كوريلور لر ايدى. عمر افندى حضرتلرينه اكتسا
ايلدكارى سويلى ژاپون لباس مليدى ايله باشلرندكى ظريف اسلام
عمامه سى بك زباده يراشمش مهيب، موقر، اصيل برسماي اسلام
حضارك عيون مفخرتنده تجلى ايلمشدى. محمود اسعد افندى حاضر ونه
سلام ويره رك عبدالرشيد ابراهيم افنديك ترجمه حاله دائر عينا نطق
آنى ي ايراد ايله رسم تقديمى اجرا بيورديلر. بونى متعاقب عبدالرشيد
ابراهيم افندى، حياتى، بتون اجتهاداتى انتباه اسلامه حصر ايدن
اوداهى شهر آلفيشلرله قارشولنه رق، بي نهايه آلفيشلر ايجروسنده

نطقلرينى اكال ايتمش وعمر افندى ي حاضر ونه تقديم ايدرك ينه
سوركلى وشدتلى آلفيشلرله پرده اينمشدر. بر چاريك استراحتى متعاقب
پرده تكرر آچيلمش محترم مسافر مز حاجى عمر (ياما اوقا) افندى
روسجه ايراد نطقه باشلايه رق خاضرون مياننده روسجه به واقف بر
چوق روسيه لى اسلام طلبه سى ده بولوندي نندن آلفيشلرينه بتون
حضر اشراك ايلمشدر. آلفيش طوفانى ايچنده عمر افندى بك ايراد
ايلكده اولدينى نطقى مکتب حقوق معلملرندن مصطفى زهدى بك
ترجه اوله رق ضبط ايديلور ايدى. حاجى عمر افنديك اكال نطقى
متعاقب زهدى بك غايت سايس اولان ترجمه لرينى بر ادائى ذلفريب
خطيبانه ايله قرائت و آسيا سياسته معطوف اولان ملاحظات ومطالعات
واقفانه لريله شور وحنواز ترجمه يي ترويج ايلمشدر. تقدير لرو آلفيشلرله
تلقى اولونان بو بارلاق نطقى متعاقب مصطفى عاصم افندى حضرتلرى
بك چوق حقايق فلسفيه به مبتنى نطق فاضلانله لريله بتون سامعيني
مستفيد ايدرك اتحاد اسلام فكري سعادت عموميه بشريه يي مستلزم
بر فكر انسانى اولمى حيثيتيله اوروپانك تلاشنه محل اولمديغى بيانات
عاليه ايله تفصيل وايضاح بيوره رق سامعين كرامى بر ذوق ونشاط
ايلمشدر.

خاطراتى ابدى حافظه پيراي اهل ايمان اولان بو مبارك كچه به
عائد اجتماع شوصورتله مسكى الحتام اولمش وحضر بيوك بر حظ وجدانى
ايله ساعت التيده طاغلمشدر.

محمود اسعد افنديك نطقى

محترم افنديلرم، بواقشام سزه محترم برار قداسمى، محترم بر قارداشمى
تقديم ايله كسب فخر ايديلورم. بو ذات سيبريالى عبدالرشيد ابراهيم افندى
حضرتلرى در. فقط بو قدر سويلمكه ذاتى سزه ارائه ايدمك اولور سزم
برشى او كرشم اولمايه جقسكز. زيرا يالكز شخصى كورشم، اسمنى ايشتمش
اوله جقسكز. كيم اولديغى اكلاتقى ايچون معنويانندن، حياتندن، روحندن
بحث ايتك لازم كلير. بناء عليه بنده بيلديكم قدر، ديلمك دونديكى درجه
كيم اولديغى سزه ايضاح ايدمك.

بو ذات سيبريا قطعه سنده (تارا) بلده سندن در. بوندن الى، التمش
سنه اولنه ارجاع نظر ايدرسهك بويله بر ذاتك دنيايه كلش اولديغى كورورز.
اولا كندى مملكتته تحصيل علم ايديلور. بالطبع آنك غيرتى بونكله
قانع اولمايوز. علوم شرعيه تحصيل ايچون خطه حجازيه كيديلور.
علم تفسير، حديث وسا ئر علوم شرعيه تحصيل ايديلور. اوندن صوكره
استنبوله كليور. بوراده فاضل بر ذاتن اكال تحصيل ايديلور.
صوكره مملكتته عودت ايدرك تدريسائه مشغول اوليلور. بر مدت
مشغوليتدن صوكره (اورنبورغ) جمعيت علميه سنه اعضا اوليلور. صوكره
بر مدت ده افتا وظيفه سيله اشتغال ايدر.

لكن هر نه دنسه كنديسنك اوراده بقاسى موافق مصلحت اولمديغى
آكلاديفندن، يعنى مملكتك او وقتكى احوال سياسيه سى دوام اقامته مساعد
اولمديغندن استنبوله كليور. چونكه بوراسى مقر خلافت علمادر، دارالامان
اهل اسلامدر. فقط آزادن وقت كچمش. او وقتدن برو احوال تبدل
ايتمش، اسكى چاملر يارداق اولمش.

حكومت باب عايدن ماينه انتقال ايتمش، ديسه م مقصدمى ايضاح
ايتمش اوله مام. چونكه ينه بر حكومت واردر ظن اولور. ديه بيليركه
حكمدارى بر اشقيا چته سى آلمش، طاغه قالدبرمش، هر دورلو مقاصدينى
انفا ايتديريور. ايشته مملكت بوله بر حاله.